

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau. "Resum executiu"

Títol: Les pràctiques musicals com a expressió de la identitat juvenil. La música urbana com a subcultura.

Autor/a: Lluç Vives Gussinyer

Tutor/a: Josep Verdaguer Lozano

Data: 17/05/2024

Grau en sociologia

Resum executiu:

En una etapa vital com és la joventut, marcada per la recerca de la identitat, podem entendre com a partir de rituals de resistència en contra del *status quo*, es creen subcultures, les quals comparteixen uns codis, com un llenguatge i estètica comuns.

Aquest treball de recerca sorgeix de la necessitat d'entendre la relació entre les identitats que adopten els individus durant el que definim com a "joventut" i els gèneres musicals. L'objectiu principal és entendre de quina manera les pràctiques musicals poden ser un element clau en la identitat dels joves.

S'ha escollit la música urbana com a camp de treball, junt amb l'espai de *Fuego*, un dels clubs de Razzmatazz que se celebra cada divendres, essent un dels més representatius pel que fa a la subcultura urbana tant a Barcelona com Catalunya.

Les hipòtesis a partir la qual s'ha centrat la recerca són:

H1: Les pràctiques musicals són un element principal en la creació de subcultures que predominen en l'identitari juvenil.

H2: Els codis que van lligats a un gènere musical depenen totalment del context, sent així l'element principal a l'hora d'atribuir valors i significats a la música i podent canviar totalment les connotacions que s'atribueixen a un gènere depenent d'aquest espai on s'escolti.

H3: Els joves qui prenen un gènere musical com a element identitari comparteixen patrons com la classe social, l'estètica, llenguatge i ideologia molt marcats.

H4: El capital cultural d'un individu és un element diferencial a l'hora d'entendre i reproduir els codis d'un gènere musical i la subcultura que l'acompanya.

H5: Els joves de classe treballadora són més propensos a adoptar una subcultura com a element principal de la seva identitat que els de classe benestant, a causa del context social en el qual es troben.

El marc teòric s'ha construït a partir de les teories de diferents autors socials com Erik Erikson, Stuart Hall, Dick Hebdige, entre d'altres. Els elements protagonistes d'aquest són el concepte "identitat", entenent aquesta com la nostra comprensió tant de qui som com de qui són els altres, i així recíprocament; el concepte de "joventut", etapa vital que es troba entre la infància i l'edat adulta, treballant-lo a partir del que Erikson descriu com etapa marcada per una crisi d'identitat (1968). Continua fent una anàlisi de la societat de consum i el concepte del "temps lliure" i, finalment, per a tancar el marc teòric, ens centrem en els rituals de resistència a partir de la teoria de Stuart Hall, entenent la importància del context social i històric en la creació de subcultures.

La metodologia d'aquest treball ha consistit en l'observació activa de l'espai comentat, *Fuego*, junt amb l'anàlisi de les seves xarxes socials, per veure quins patrons i codis se segueixen per part de la discoteca i dels usuaris, seguit per una sèrie d'entrevistes semiestructurades a diferents perfils que han estat grans aportacions en aquesta recerca. Es tracten de dos artistes que es troben dintre d'aquest àmbit i que han actuat diverses vegades a *Fuego* (Chef C i Kaidara), l'editor de continguts de la revista *Acero*, revista afiliada a *Fuego*, i a tres consumidors de música urbana.

En els resultats, es defineixen els codis observats a *Fuego* i es fa una anàlisi de les entrevistes comentant les parts més importants i que més responen a les hipòtesis proposades.

S'acaba conclouent que les pràctiques musicals sí que són un element principal en la creació de subcultures predominants en l'identitari juvenil, però que és més important el context i espai on es reproduïx, que la música en si. El trap, per exemple, és un ritual de resistència

que neix i es popularitza a Espanya i Catalunya a partir de la crisi del 2008, les expectatives de futur dels joves es veuen frustrades, neix un moviment que trenca amb el que hi havia fins aleshores. Comentar també com sí que se segueixen uns patrons, tot i haver-se popularitzat, qualsevol manifestació compartida pot acabar sent moda, cosa que condueix a què es pugui desentendre de l'origen i valors que l'acompanyava. Així i tot, en cert grau sempre es rescata la proposta.

Finalment, centrant-nos en els individus qui reproduïxen aquests codis, els qui entren en aquest tipus de perspectiva, són gent amb cert capital cultural. Tornant així a la lògica dels rituals de resistència, aquells qui més possibilitats tenen de poder sentir-se defraudats són aquells qui tenien una "promesa", aquells qui se'ls hi ofería un tipus de futur, però que a partir de la crisi, es veu frustrat. Qui defensa una posició, és aquell qui té recursos tant culturals com econòmics per a defensar-la, per a poder crear una nova proposta, essent així com es creen espais públics on es reivindica aquest fet, com per exemple pot ser *Fuego*.